بازتابِ بودجهٔ ۱۴۰۵ بر قیمت‌ها؛ بازار «سه‌شنبه‌ها» و «پنجشنبه‌ها» و «جمعه‌ها» در سه ولسوالی

مالیات بر واردات و عوارض بر مصرف، هزینهٔ حمل‌ونقل را ۱۲ تا ۱۸ درصد بالا برده است؛ تاجران می‌گویند مشتری کالای لوکس را به تأخیر انداخته و به کالای ضروری روی آورده است

سرمقاله

نسخهٔ چاپی

آرشیو

بازار

بازتاب‌های بودجهٔ ۱۴۰۵ بر قیمت‌ها؛ بازار «سه‌شنبه‌ها» و «پنجشنبه‌ها» و «جمعه‌ها» در سه ولسوالی

— بازتابِ مالیات بر واردات و عوارض بر مصرف بر بازار سه‌شنبه‌ها، پنجشنبه‌ها و جمعه‌ها در سه ولسوالی

سرمقاله | نسخهٔ چاپی | آرشیو

بازتاب | شنبه ۲ مهر ۱۴۰۵ | ۲ شوال ۱۴۴۸

بازتاب نشر ۱۴۰۵ | ۲ شنبه ۲ مهر ۱۴۰۵ | ۲ شوال ۱۴۴۸

بازتاب نشر ۱۴۰۵ بر بازار سه‌شنبه‌ها، پنجشنبه‌ها و جمعه‌ها در سه ولسوالی

مالیات بر واردات و عوارض بر مصرف، حمل‌ونقل را ۱۲ تا ۱۸ درصد گران کرده است؛ تاجران می‌گویند مشتری کالای لوکس را به تأخیر انداخته و به کالای ضروری روی آورده است

گزارش: مریم نورزاد

بازتاب نشر ۱۴۰۵ در سه‌شنبه‌ها، پنجشنبه‌ها و جمعه‌ها در سه ولسوالی بازار را به سه گروه مشتری تقسیم کرده است: گروهی که کالای ضروری می‌خرند، گروهی که خرید را به تأخیر انداخته‌اند و گروهی که به کالای جایگزین روی آورده‌اند. این تقسیم‌بندی در هر سه ولسوالی دیده می‌شود و تاجران می‌گویند اثر آن بر فروش روزانه قابل سنجش است.

در بازار مرکزی ولسوالی چنار، که روزهای سه‌شنبه و پنجشنبه بازار پررونق‌تر است، فروش برنج و روغن نباتی در هفته‌ی نخست نشر ۱۴۰۵ نسبت به هفته‌ی پیش از آن ۱۲ تا ۱۸ درصد کاهش نشان داده است. اما فروش چای سبز و صابون خانگی افزایش یافته است. تاجران می‌گویند مشتری هنوز می‌آید، اما به جای ۲ کیلو برنج، ۱ کیلو می‌خرد و به جای ۱ لیتر روغن، نیم لیتر می‌خرد.

در ولسوالی دره‌سرخ، بازار هفتگی روز پنجشنبه برگزار می‌شود و معمولاً شلوغ‌ترین روز هفته است. اما امسال تاجران می‌گویند که تعداد خریداران در ساعت‌های اول صبح کمتر شده است. برخی از مشتریان می‌گویند که قیمت حمل‌ونقل از شهر تا بازار، که پیش از نشر ۱۴۰۵ حدود ۴۰ افغانی بود، اکنون به ۶۵ افغانی رسیده است و این مبلغ برای خانوارهای کم‌درآمد قابل توجه است.

در ولسوالی کوهسار، بازار جمعه‌ها کوچک‌تر است و بیشتر فروشندگان از روستاهای اطراف می‌آیند. در آنجا فروش نمک و کبریت افزایش یافته است، زیرا مردم کالاهای ضروری را جمع می‌کنند تا یک بار به بازار بیایند. اما فروش پارچه و لوازم آرایش کاهش یافته است. یک فروشنده گفت که او روزی ۳ متر پارچه می‌فروخت و اکنون روزی ۱ متر می‌فروشد.

تاجران می‌گویند که مالیات بر واردات بر روی کالاهای وارداتی مانند روغن نباتی، برنج و پارچه اثر مستقیم گذاشته است. برخی از تاجران می‌گویند که آنان مالیات را نپرداخته‌اند و آن را به مشتری منتقل کرده‌اند. برخی دیگر می‌گویند که سود خود را کاهش داده‌اند تا مشتری از بازار دور نشود. هر دو گروه می‌گویند که وضع دشوار است.

مشتری‌ها نیز واکنش‌های متفاوت نشان داده‌اند. برخی از خانوارها گفته‌اند که خرید گوشت را به تأخیر انداخته‌اند و به حبوبات روی آورده‌اند. برخی دیگر گفته‌اند که هزینه‌ی حمل‌ونقل فرزندان به مکتب را کاهش داده‌اند تا بتوانند خرید خانه را ادامه دهند. این تصمیم‌ها نشان می‌دهد که فشار اقتصادی تا چه اندازه بر زندگی روزانه اثر گذاشته است.

اداره‌ی مالیات بر درآمد ولسوالی چنار گفته است که نرخ مالیات بر واردات کالاهای لوکس تغییر نکرده است و نرخ مالیات بر کالاهای ضروری نیز تغییر نکرده است. اما برخی از کالاها از دسته‌ی کالای ضروری به دسته‌ی کالای لوکس منتقل شده‌اند. این تغییر دسته‌بندی باعث شده است که مالیات بر برخی کالاها افزایش یابد، بدون آن‌که نرخ مالیات تغییر کرده باشد.

تاجران می‌گویند که اگر دسته‌بندی کالاها تغییر نکند، فشار بر مردم کاهش خواهد یافت. اما اداره‌ی مالیات می‌گوید که بررسی این موضوع ادامه دارد و تا پایان ماه آینده پاسخ رسمی داده خواهد شد. تا آن زمان، تاجران و مشتری‌ها در وضعیتی قرار دارند که هر دو از آن گله دارند.